V Trnave na 26. valnom zhromaždení

Predseda RPPK Trnava Oliver Šiatkovský v úvode valného zhromaždenia zhrnul stav poľnohospodárstva a potravinárstva za rok 2016 z celoslovenského pohľadu, ale priblížil aj situáciu priamo za trnavský región.

Rastlinná výroba

Hospodárenie poľnohospodárov vlani poznačil skorý nástup jari a najmä aprílové mrazy. V trnavskom regióne teplota na konci apríla klesla pod -9 stupňov. Pestovatelia zaznamenali škody v špeciálne výrobe, vo vinohradoch, na zelenine, ovocných stromoch. Poškodené boli aj poľné plodiny, cukrová repa, slnečnica, kukurica a ozimná repka, ktorá bola práve v tom čase v plnom kvete. Nakoniec sa škody v poľnej výrobe vďaka priaznivému počasiu počas celej vegetácie výraznejšie neprejavili. Časť úrody sa podarilo zachrániť aj ovocinárom, hoci za vynaloženia obrovských nákladov na protimrazovú ochranu. Mráz sa, žiaľ, aj v tomto roku zopakoval. Pestovatelia sa obávajú, aby nepriniesol väčšie škody na úrode ako vlani.

„Vlani sa podarilo sčasti zmierniť straty po mrazoch vďaka pomoci štátu. Veríme, že aj v tomto roku bude vláda k pestovateľom ústretová a finančná kompenzácia pôjde aj pre ovocinárov a aj pre vinohradníkov“, uviedol počas valného zhromaždenia Oliver Šiatkovský.

Pestovatelia repky, obilnín a jesenných plodín dosiahli veľmi dobrú úrodu. Výrazný pokles nákupných cien sa negatívne prejavil u väčšiny podnikov. Pokles cien niektorých komodít dosiahol úroveň cien, aké boli po roku 1989.

Živočíšna výroba

Predseda O. Šiatkovský pripomenul aj výrazný problém, ktorý sa niesol celým minulým rokom a z veľkej časti pretrváva aj v tomto roku, a to krízu v mliečnom sektore. *„Bola to ďalšia veľká rana pre chovateľov dojníc od mliečnej krízy v roku 2009. Vďaka veľkému úsiliu SPPK sa podarilo situáciu čiastočne stabilizovať finančnou pomocou zo strany štátu. Aj napriek tomu sme na Slovensku zaznamenali 5% prepad produkcie surového kravského mlieka“,* dodal predseda RPPK Trnava. Negatívny trend pokračuje i v chove ošípaných, kde sa stavy znížili pod 36tisíc kusov. Aj tu čiastočne pomohli finančné prostriedky, ktoré pre chovateľov vyčlenil štát. Kým však slovenské poľnohospodárstvo nebude dosahovať podporu zo strany štátu na úrovni aspoň okolitých krajín, nebude možné hovoriť o stabilizácii a ďalšom rozvoji živočíšnej výroby. Za stabilnú sa označuje produkcia vajec a hydinového mäsa.

V roku 2016 na Slovensku pokračoval stagnujúci ekonomický vývoj podielu poľnohospodárstva a potravinárstva na agroekonomických ukazovateľoch hospodárstva SR. Slovensko je pre pokles živočíšnej výroby, nedostatočný spracovateľský priemysel a nerovnováhu v potravinovom reťazci pod kritickou hranicou potravinovej bezpečnosti štátu.

Predseda O. Šiatkovský vyslovil veľké znepokojenie z poklesu špeciálnej výroby, ktorý sa týka najmä zeleniny a klesajúceho trendu v pestovateľských plochách. Agropotravinárstvu absolútne neprospieva, že napr. zeleninu ako kapusta, zemiaky, cibuľa musíme dovážať. Pritom by sme si ich vedeli dopestovať aj sami, čím by sme si mohli zabezpečiť sebestačnosť v týchto plodinách, vytvoriť aj nové pracovné miesta na vidieku a nájsť možnosť podpory sezónneho zamestnávania. A rovnako by sme tak mohli znížiť rastúce pasívne saldo zahraničného obchodu s agropotravinárskymi výrobkami, ktoré za minulý rok dosiahlo historickú hodnotu takmer -1,3 mld. eur.

Diskusia

Hosťom valného zhromaždenia bol predseda SPPK Milan Semančík. Vo svojom vystúpení hovoril aj o obhajobe záujmov slovenských poľnohospodárov a potravinárov pri tvorbe Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Zdôraznil fakt, že Slovensko v oblasti agropotravinárskeho sektora musí byť rovnocenným partnerom ostatných, najmä okolitých štátov EÚ. Zástupca Trnavského samosprávneho kraja Jozef Behúl vyzdvihol úspešnú spoluprácu s RPPK Trnava aj pri organizovaní Dňa úcty k poľnohospodárom v Červeníku.

Delegáti zdôraznili, že naďalej treba pracovať na propagácii slovenských výrobkov a celého agropotravinárskeho sektora. Vyzdvihli význam akcií, ako je úspešný projekt Hovorme o jedle, do ktorého sa vlani zapojili podniky aj z trnavského regiónu a rovnako 423 základných škôl s počtom viac ako 68tisíc žiakov. Hovorili aj o nutnosti vytvoriť rizikový fond, marketingový fond a Národný katalóg potravín. Pulty pre slovenské potraviny, ktoré vytvárajú obchodné reťazce, vnímajú ako pozitívny krok smerom k ďalšiemu odbytu slovenských výrobkov a to aj z trnavského regiónu.

Uznesenie

VZ RPPK Trnava dôrazne žiada Predstavenstvo SPPK sledovať a pripomienkovať úpravu legislatívy ohľadom možnosti nákupu pôdy zahraničnými subjektami. Žiada Predstavenstvo SPPK riešiť problémy zamestnávania sezónnych zamestnancov v špeciálnej výrobe úpravou legislatívy, riešiť legislatívu s Ministerstvom životného prostredia SR ohľadom využívania vody na závlahy a vody ako ochrany pre protimrazové clony v ovocinárstve. Prioritou je aj požiadavka na zriadenie rizikového fondu na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre nepoistiteľné škody v ovocinárstve. Delegáti však predovšetkým žiadajú presadzovať podporu poľnohospodárom zo strany štátu na úroveň okolitých krajín. 26. VZ RPPK Trnava vyjadrilo podporné stanovisko vedeniu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory pri obhajovaní požiadaviek svojich členov.